

Brevieren door Brabant - 22
Bergen op Zoom - Ossendrecht
20,33 km

De Brabantse Wal [ofwel Zoom] is een oude steilwal die ontstaan is door afzettingen van de Schelde. De steilwal zelf is aan de westzijde van de zoom en is daar door de Schelde opgestuwd tot maximaal een twintig meter hoogte. Oostelijk liggen de kamduinen die vooral ontstaan zijn nadat de leemarme dekzanden vanwege het afbranden van vegetatie, overbeweiding en het plaggen van de heide vrij door de wind verspreid konden worden. Westelijk van de Brabantse wal liggen kwelrijke polders. Deze werden nog in eigen beheer [geen waterschap] beheerd, zoals bijvoorbeeld het Oost -Moerpoldertje dat in 1880 bedijkt werd. Het bestuur, eigen geërfden, hadden op een zeker moment een zo slecht beheer dat het sluisdeurtje van 1,50 bij 1,90 in een zo slechte toestand was, dat het poldertje 'drijvend' was.

De Brabantse wal zelf werd een goede plaats voor het vestigen van dorpen, steden en landgoederen. Er ontstonden plaatsen zoals Woensdrecht en Bergen op Zoom. Bergen op Zoom is in de dertiende eeuw ontstaan, maar splitste zich snel van de Baronie van Breda af. Ze ontwikkelde zich snel als een belangrijke stad, het Markizaat Bergen op Zoom. Als bijna onneembare vesting van de Zuiderwaterlinie heeft de stad een bijnaam als: "de Maagd" of werd het in een geuzenlied bezongen als: "Merck toch hoe Sterck". Vanwege alle vestigingswerken heeft de garnizoensstad lange tijd geen groot station gehad. In 1863 werd het eerste stationnetje gebouwd aan de oostelijke rand van de stad.

Vanwege militaire belangen, geen permanente bebouwing binnen het schootsveld, moest het station 'semi-permanent' zijn. Vanwege die militaire belangen kwam er ook een noordelijke en een zuidelijke lus rondom de stad. De verschillende industrieën sloten zich via aftakkingen bij de lussen aan. Bijna al deze lussen zijn ondertussen verdwenen behalve de lus naar Philip Morris aan de Marconielaan.

Na verschillende verbouwingen werd het huidige [nieuwe] station in 1972 geopend, terwijl eigenlijk die militaire bepalingen al na korte tijd na de bouw van het stationnetje opgeheven werden. De landgoederen op de Brabantse Wal ontstonden vooral in het noordwesten van de wal.

Bekende oude landgoederen zijn dan: Lievensberg en Mattemburgh. De Brabantse Wal is een van de 162 Nederlandse gebieden die als Natura 2000 gebied aangemerkt zijn.

Natura 2000 gebieden vormen samen een Europees netwerk van natuurgebieden om de flora en fauna met elkaar te verbinden om zo de biodiversiteit te waarborgen. Door te inventariseren en beheersplannen te maken wil men zowel soorten als gebieden proberen te beschermen. Waarschijnlijk is dit de eerste grote poging om in groot Europees verband natuurgebieden te beschermen. Dat valt niet altijd mee.

Stikstof is een groot thema, zowel voor het natuurbeheer als voor economische belangen. De agrarische sector leverde bij de Hedwige-Prosperpolder goed polderland in voor het natuurgebied horend bij het Verdronken Land van Saeftinghe. Ongeveer 10 km vanaf onze route wil men in de Antwerpse haven een nieuwe ethaankraker gaan bouwen. Goed voor de werkgelegenheid en de Europese economie, een 'perfect voorbeeld van haveninbreiding'.

Mogelijk kost dit 5 'a 6 melkveebedrijven hun bestaan vanwege de stikstof die over de grens de Brabantse Wal bedreigt. Ongeveer 80% van de stikstof in deze streek [volgens een stikstof deskundige] komt van over de grens en zorgt voor verzuring van de grond. Veel eiken delven daarom op de Brabantse Wal het onderspit. In het verleden zal bosbouw en misschien zelfs natuurbescherming vooral voor eigen [economisch] belang zijn geweest. Uit Japan is bijvoorbeeld de herbebossing Tokugawa bekend om het land, en dus de heersende dynastie, te beschermen tegen milieurampen en dus economische ineenstorting [1760 / 1867].

Open de wandelroute als GPS

